

OOGSTBERICHT VOOR BOOMZADEN 1933/1934.

Dank zij de welwillende medewerking der Nederlandsche Heidemaatschappij, der Vereeniging van Rentmeesters, der Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland en van vele particulieren, konden de gegevens van 92 formulieren in bewerking worden genomen. De totaal gemiddelden berusten voor de afzonderlijke boomsoorten in de hieronder aangegeven oogstverwachting bijna zonder uitzondering op een grooter aantal waarnemingen dan het vorige jaar; een omstandigheid, welke aan de betrouwbaarheid van dit bericht natuurlijk zeer ten goede komt. Desondanks was het echter nog niet mogelijk, tot een splitsing van „Utrecht en Veluwe” over te gaan, doordat het aantal berichtgevers uit Utrecht daarvoor nog te klein is. Dit moet zeer worden betreurd, aangezien de afzonderlijke gegevens voor beuk en els het zeer waarschijnlijk maken, dat de verwachtingen in Utrecht, althans voor deze boomsoorten, gunstiger zijn dan voor de Veluwe.

De bewerking van de gegevens is geschied op geheel dezelfde wijze als door het voormalig Rijksboschbouwproefstation werd gevolgd.

De oogstverwachting is door de medewerkers geschat in procenten van 0 tot 100.

OOGSTVERWACHTING.

BOOMSOORT	STREEKGEMIDDELDE						TOTAAL	
	Nd. Brabant en Limburg	Veluwezoom	Rest Veluwe en Utrecht	Achterhoek en Zd. Overijssel	Rest Overijssel Eresl. Drente	Duinstreek	Aantal berichten	Gemiddelde 1933/1934
Groveden 1933/34	43	30	36	38	32	42	80	38
1934/55	44	31	45	42	37	48	67	42
Oostenr.den 1933/34	40	—	33	—	—	34	9	34
1934/35	—	—	23	—	—	34	8	30
Corsic.den 1933/34	30	—	33	—	—	38	11	34
1934/35	35	—	23	—	—	36	10	32
Bergden 1933/34	30	—	55	—	—	63	12	55
1934/35	—	—	47	—	—	60	10	55
Zeeden 1933/34	48	—	20	70	—	44	26	49
1934/35	—	—	20	—	—	45	8	40
Fijnspar	37	32	32	43	37	70	31	36
Groene Douglas	42	40	39	40	50	—	30	40
Zomereik	52	53	65	70	54	57	84	58
Wintereik	25	48	58	50	65	—	22	54
Amerik. eik	54	46	46	62	43	—	63	50
Beuk	59	55	56	73	62	80	66	61
Ruige berk	57	73	55	57	58	70	65	58
Zachte berk	55	70	51	56	62	70	43	57
Zwarte els	57	67	49	50	54	64	42	54
Grijze els	47	—	45	37	39	70	37	45

TOELICHTING.

GROVEDEN (*Pinus silvestris*).

Er bestaat een merkwaardige overeenstemming tusschen het cijfer voor dit seizoen en het cijfer, dat in den vorigen herfst op grond van de schatting der één-jarige kegels is vastgesteld. Ook voor de afzonderlijke gebieden geldt vrijwel dezelfde overeenstemming.

Indien wordt afgezien van de schade, welke eekhoorns hier en daar aanrichten, mag op een *matigen* voorraad kegels met zaad van *goede* hoedanigheid worden gerekend.

Uit de schatting der één-jarige kegels blijkt bovendien, dat voor het volgend seizoen de verwachtingen niet veel hooger mogen worden gespannen.

OOSTENRIJKSCHE DEN (*Pinus nigra austriaca*).

In verband met de omstandigheid, dat deze boomsoort minder voorkomt, kan 'slechts aan de cijfers voor de duinstreek en het gebied, dat de Veluwe en het heuvelland van Utrecht omvat, eenige betrouwbaarheid worden toegekend. In het midden van het land schijnen de omstandigheden voor het uitgroeien van de kegels minder gunstig te zijn geweest, zoodat men gemiddeld slechts een *matigen* oogst met zaad van *goede* hoedanigheid mag verwachten.

Vermoedelijk zal men het volgend jaar slechts in de duinstreek met een in het gunstigste geval *matigen* oogst rekening mogen houden.

CORSICAANSCH DEN (*Pinus nigra corsicana*).

Evenals bij den Oostenrijkschen den zijn de kegels in het midden en zuiden van het land minder tot hun recht gekomen dan het zich aanvankelijk op grond van de schatting der één-jarige kegels in het vorige seizoen liet aanzien.

Het landsgemiddelde, weergegeven door de aanduiding: *matigen* oogst van *goede* hoedanigheid, ligt aanzienlijk beneden dat van het vorige jaar, terwijl ook voor het seizoen 1934/1935 niet op een gunstiger zaadoogst kan worden gerekend.

BERGDEN (*Pinus montana*).

Het droge voorjaar en de droge, zonnige zomer zijn blijkbaar zeer gunstig geweest voor de ontwikkeling der kegels. In alle gebieden overtreft de verwachting die van de schatting der één-jarige kegels in het seizoen 1932/33. Vooral in de duinstreek verwacht men een *goeden* oogst van *bevredegende* hoedanigheid.

ZEEDEN (*Pinus maritima*).

In het zuiden van ons land verwacht men, overeenkomstig de hoeveelheid één-jarige kegels in den herfst van het jaar

1932, een kleineren zaadoogst dan in het vorige seizoen; toch geeft het streekgemiddelde aanleiding, dezen oogst als een *goeden* oogst aan te duiden. Den kegelvoorraad in de duinstreek zou men *redelijk* kunnen noemen. Over het geheel beschouwd, doet het aanstaande seizoen een *goeden* oogst van *goede* hoedanigheid verwachten.

FIJNSPAR (*Picea excelsa*).

Indien men het cijfer voor de duinstreek, dat slechts op een enkele waarneming berust, buiten beschouwing laat, dan blijkt, dat het gemiddelde voor het totaal niet van dat in het vorige seizoen afwijkt. In het zuiden en noorden van het land zou men van een *matigen tot redelijken*, in den Achterhoek en zuid-Overijssel van een *redelijken*, en voor den Veluwezoom, de rest van de Veluwe en Utrecht van een *slechten tot matigen* oogst gewag kunnen maken. Voor enkele plaatsen van de Veluwe wordt slechte hoedanigheid van het zaad gemeld.

De verwachting voor het geheele land is: een *matige* oogst van *vrij goede* hoedanigheid.

GROENE DOUGLAS (*Pseudotsuga Douglasii*).

In tegenstelling met de beide voorgaande seizoenen zijn er vele aanwijzingen, dat de zaadoogst dit jaar wat zal meevallen. De berichten voor alle gebieden doen een *redelijken* oogst van *naar verhouding goede* hoedanigheid verwachten. Voor de Veluwe wordt uit enkele waarnemingsgebieden slecht zaad opgegeven.

ZOMEREIK (*Quercus Robur*).

Over het geheele land gerekend, verwacht men een *goeden tot zeer goeden* oogst van *goede tot zeer goede* hoedanigheid, ofschoon op verschillende plaatsen, vermoedelijk onder invloed van den drogen nazomer voortijdig afvallen wordt gemeld. De verwachtingen zijn het gunstigst voor den Achterhoek en zuid-Overijssel, dan volgt het centrum van het land, terwijl voor den Veluwezoom en het zuiden van ons land nog een *vrij goede* oogst verwacht wordt.

WINTEREIK (*Quercus sessiliflora*).

Als bijna steeds is de oogstverwachting voor den winteraik wat minder gunstig dan voor den zomereik, ofschoon gemiddeld toch nog op een *goeden* oogst van *goede tot zeer goede* hoedanigheid wordt gerekend. Opvallend is wel de in vergelijking met den zomereik geringe zaaddracht en de rijke zaaddracht in het noorden van ons land. In het midden van het land verwacht men een *goeden* oogst.

AMERIKANSCH EIK (*Quercus rubra*).

Ook voor deze boomsoort is de verwachting van den zaad-

oogst aanzienlijk gunstiger dan het vorige jaar, n.l.:
 een *vrij goede-goede* oogst van *goede-zeer goede* hoedanigheid.

BEUK (*Fagus silvatica*).

In de duinstreek is de zaaddracht *rijk*, alsmede in den Achterhoek en in Zuid-Overijssel, waar men ze nog als *zeer goed* zou kunnen aanduiden. In het noorden en zuiden van het land verwacht men een *goeden* oogst, terwijl de verwachtingen voor het midden van het land met een *vrij goeden* oogst het laagst gestemd zijn.

De hoedanigheid van het zaad beoordeelt men over het algemeen eveneens gunstig. Met uitzondering van één geval, gaan de ongunstige beoordeelingen in dit opzicht samen met ongunstige oogstwaarderingen. Een en ander in aanmerking nemend, kan men dus vaststellen, dat een *goede* oogst van *vrij' goede* hoedanigheid wordt veracht.

RUIGE BERK (*Betula pendula*).

Voor het oosten van het land, alsmede voor den Veluwezoom duiden de verwachtingen op een *zeer goeden* oogst, terwijl in de overige deelen van het land op een *vrij goeden tot goeden* oogst wordt gerekend.

ZACHTE BERK (*Betula pubescens*).

Evenals voor den ruigen berk is de gemiddelde verwachting over het geheel eland:
 een *goede* oogst van *goede* kwaliteit.

ZWARTE ELS (*Alnus vulgaris*).

Met een uitzondering van de duinstreek en den Veluwezoom, waar men van een *goeden tot zeer goeden* oogst zou kunnen gewagen, bestaat er ten aanzien van den zwarten els een *vrij goede tot goede* verwachting omtrent den zaadoogst.

GRIJZE ELS (*Alnus incana*).

Dit is de eenige boomsoort, waarvoor de verwachtingen ongunstiger zijn dan in het vorige seizoen. Het noorden en oosten van het land stellen slechts een *matigen tot redelijken* oogst, het zuiden van ons land en de Veluwezoom een *redelijken tot vrij goeden* oogst in het vooruitzicht.

Vergelijkt men deze verwachtingen met die van het vorige seizoen, dan komt men tot de gevolgtrekking, dat het jaar 1933 met zijn naar verhouding zeer droog voorjaar, gevolgd door een drogen en zonnigen zomer, zoowel voor het naaldhout als het loofhout ten aanzien van den zaadoogst in het algemeen gunstig is geweest. De groote overeenstemming

tusschen den nu verwachten zaadoogst en de schattingen van de éénjarige kegels in den herfst van 1932 wijst er op, dat de weersomstandigheden bijzonder gunstig voor de verdere ontwikkeling van de dennenkegels zijn geweest.

De nachtvorsten, welke begin en medio Mei zijn opgetreden, hebben de vruchtzetting echter zeer geschaad. Herhaaldelijk wordt in de berichten de aandacht er op gevestigd, dat de zaadkracht van de eikensoorten en van den beuk lang niet zoo rijk is als de uiterst rijke bloei aanvankelijk liet vermoeden. In enkele gevallen wordt melding gemaakt van het voorkomen van rijkbeladen boomen naast vele boomen, waaraan geen enkele vrucht valt te bekennen.

De zwarte els vormt dit jaar een uitzondering op den regel, dat in over het algemeen gunstige jaren, de omstandigheden voor de beide elzensoorten t.o.v. den zaadoogst ongunstig zijn.

Utrecht, September 1933.

De Directeur van het Staatsboschbeheer,
VAN DISSEL.

PERSONALIA.

J. H. Jager Gerlings benoemd tot Hoogleraar aan de Landbouwhoogeschool te Wageningen, met ingang van 19 Sept. 1933.
